

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

NGUYỄN CHÍ QUÂN

**QUẢN LÝ DẠY HỌC TRẢI NGHIỆM MÔN TỰ NHIÊN
VÀ XÃ HỘI Ở CÁC TRƯỜNG TIỂU HỌC
HUYỆN LỤC NAM, TỈNH BẮC GIANG**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2020

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

NGUYỄN CHÍ QUÂN

**QUẢN LÝ DẠY HỌC TRẢI NGHIỆM MÔN TỰ NHIÊN
VÀ XÃ HỘI Ở CÁC TRƯỜNG TIỂU HỌC
HUYỆN LỤC NAM, TỈNH BẮC GIANG**

**Ngành: Quản lý giáo dục
Mã số: 8140114**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn: PGS.TS. PHÙNG THỊ HẰNG

THÁI NGUYÊN - 2020

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các kết quả nghiên cứu trong Luận văn là trung thực, chưa từng được công bố trong bất kì công trình nghiên cứu nào của tác giả khác.

Thái Nguyên, ngày 28 tháng 8 năm 2020

Tác giả luận văn

Nguyễn Chí Quân

LỜI CẢM ƠN

Với tình cảm chân thành và kính trọng, tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới lãnh đạo Trường ĐHSP Thái Nguyên, Phòng Đào tạo thuộc Trường Đại học Sư phạm - ĐHTN, toàn thể các thầy giáo, cô giáo Khoa Tâm lý Giáo dục, các thầy cô giáo đã trực tiếp giảng dạy và tham gia quản lý tôi trong quá trình học tập và thực hiện luận văn tốt nghiệp.

Tôi xin bày tỏ sự kính trọng, lòng biết ơn sâu sắc tới **PGS.TS Phùng Thị Hằng** - người trực tiếp hướng dẫn, đã tận tình giúp đỡ tôi trong suốt quá trình thực hiện luận văn.

Tôi xin gửi lời cảm ơn đến các đồng chí lãnh đạo Phòng Giáo dục và Đào tạo huyện Lục Nam, tỉnh Bắc Giang; các đồng chí cán bộ quản lý, giáo viên và học sinh trường tiểu học trên địa huyện Lục Nam, tỉnh Bắc Giang đã giúp đỡ, cung cấp cho tôi những thông tin, số liệu, tạo điều kiện thuận lợi trong quá trình nghiên cứu.

Cuối cùng, tôi xin bày tỏ lòng biết ơn tới gia đình, bạn bè, đồng nghiệp đã động viên, quan tâm, chia sẻ và tạo điều kiện giúp tôi trong quá trình thực hiện đề tài nghiên cứu khoa học này.

Tôi xin chân thành cảm ơn và tiếp thu những ý kiến đóng góp của các nhà khoa học để đề tài này được hoàn thiện hơn.

Xin trân trọng cảm ơn./.

Thái Nguyên, ngày 28 tháng 8 năm 2020

Tác giả luận văn

Nguyễn Chí Quân

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT	vii
DANH MỤC BẢNG, BIỂU ĐỒ	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	2
3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu	2
4. Giả thuyết khoa học	3
5. Nhiệm vụ nghiên cứu.....	3
6. Phạm vi nghiên cứu	3
7. Phương pháp nghiên cứu	3
8. Cấu trúc luận văn	4
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ QUẢN LÝ DẠY HỌC TRẢI NGHIỆM	
MÔN TỰ NHIÊN VÀ XÃ HỘI Ở TRƯỜNG TIỂU HỌC	5
1.1. Lịch sử nghiên cứu vấn đề	5
1.1.1. Trên thế giới.....	5
1.1.2. Ở Việt Nam.....	7
1.2. Các khái niệm cơ bản.....	10
1.2.1. Quản lý.....	10
1.2.2. Dạy học	11
1.2.3. Trải nghiệm, dạy học trải nghiệm môn Tự nhiên và xã hội	13
1.2.4. Quản lý dạy học trải nghiệm môn Tự nhiên và xã hội	14
1.3. Một số vấn đề cơ bản về dạy học trải nghiệm môn Tự nhiên và xã hội ở trường tiểu học.....	15
1.3.1. Tầm quan trọng của dạy học trải nghiệm môn Tự nhiên và xã hội ở trường tiểu học	15
1.3.2. Nội dung, phương pháp, hình thức tổ chức dạy học trải nghiệm môn Tự nhiên và xã hội ở trường tiểu học	17

1.4. Hiệu trưởng trường tiểu học với vai trò quản lý dạy học trải nghiệm môn Tự nhiên và xã hội ở các trường tiểu học	25
1.4.1. Chức năng, nhiệm vụ của Hiệu trưởng trường tiểu học	25
1.4.2. Nội dung quản lý dạy học trải nghiệm môn Tự nhiên và xã hội ở trường tiểu học	27
1.5. Các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý dạy học trải nghiệm môn Tự nhiên và xã hội ở trường tiểu học	32
1.5.1. Các yếu tố khách quan	32
1.5.2. Các yếu tố chủ quan	33
Tiểu kết chương 1	35
Chương 2. THỰC TRẠNG QUẢN LÝ DẠY HỌC TRẢI NGHIỆM MÔN TỰ NHIÊN VÀ XÃ HỘI Ở CÁC TRƯỜNG TIỂU HỌC HUYỆN LỤC NAM, TỈNH BẮC GIANG	36
2.1. Tình hình kinh tế - xã hội của huyện Lục Nam, tỉnh Bắc Giang	36
2.1.1. Khái quát về tình hình kinh tế - xã hội của huyện Lục Nam, tỉnh Bắc Giang	36
2.1.2. Khái quát về giáo dục tiểu học ở huyện Lục Nam, tỉnh Bắc Giang	37
2.2. Khái quát về mục đích, nội dung, đối tượng và phương pháp khảo sát	40
2.2.1. Mục đích khảo sát	40
2.2.2. Nội dung khảo sát	40
2.2.3. Đối tượng khảo sát	40
2.2.4. Phương pháp khảo sát	40
2.3. Thực trạng về dạy học trải nghiệm môn Tự nhiên và xã hội ở các trường tiểu học huyện Lục Nam, tỉnh Bắc Giang	41
2.3.1. Nhận thức của CBQL, GV, HS về tầm quan trọng của dạy học trải nghiệm môn Tự nhiên và xã hội ở các trường tiểu học	41
2.3.2. Nội dung, phương pháp và hình thức tổ chức dạy học trải nghiệm môn Tự nhiên và xã hội ở các trường tiểu học huyện Lục Nam, tỉnh Bắc Giang	43
2.3.3. Thực trạng hoạt động học tập trải nghiệm môn Tự nhiên và xã hội của học sinh ở các trường tiểu học huyện Lục Nam, tỉnh Bắc Giang	48
2.4. Thực trạng quản lý dạy học trải nghiệm môn Tự nhiên và xã hội ở các trường tiểu học huyện Lục Nam, tỉnh Bắc Giang	50
2.4.1. Xây dựng kế hoạch quản lý dạy học trải nghiệm môn Tự nhiên và xã hội ở các trường tiểu học huyện Lục Nam, tỉnh Bắc Giang	50

2.4.2. Tổ chức thực hiện kế hoạch dạy học trải nghiệm môn Tự nhiên và xã hội ở các trường tiểu học huyện Lục Nam, tỉnh Bắc Giang.....	54
2.4.3. Chỉ đạo dạy học trải nghiệm môn Tự nhiên và xã hội ở các trường tiểu học huyện Lục Nam, tỉnh Bắc Giang.....	57
2.4.4. Kiểm tra, đánh giá dạy học trải nghiệm môn Tự nhiên và xã hội ở các trường tiểu học huyện Lục Nam, tỉnh Bắc Giang	60
2.5. Các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý dạy học trải nghiệm môn Tự nhiên và xã hội ở các trường tiểu học huyện Lục Nam, tỉnh Bắc Giang	64
2.6. Đánh giá chung về quản lý dạy học trải nghiệm môn Tự nhiên và xã hội ở các trường tiểu học huyện Lục Nam, tỉnh Bắc Giang.....	66
2.6.1. Ưu điểm	66
2.6.2. Hạn chế và nguyên nhân.....	67
Tiểu kết chương 2	69
Chương 3. BIỆN PHÁP QUẢN LÝ DẠY HỌC TRẢI NGHIỆM MÔN TỰ NHIÊN VÀ XÃ HỘI Ở CÁC TRƯỜNG TIỂU HỌC HUYỆN LỤC NAM, TỈNH BẮC GIANG.....	70
3.1. Các nguyên tắc đề xuất biện pháp.....	70
3.1.1. Nguyên tắc đảm bảo tính mục tiêu	70
3.1.2. Nguyên tắc đảm bảo tính khoa học.....	70
3.1.3. Nguyên tắc đảm bảo tính thực tiễn.....	70
3.1.4. Nguyên tắc đảm bảo tính đồng bộ	71
3.1.5. Nguyên tắc đảm bảo tính kế thừa	71
3.1.6. Nguyên tắc đảm bảo tính khả thi	72
3.2. Các biện pháp quản lý dạy học trải nghiệm môn Tự nhiên và xã hội ở các trường tiểu học huyện Lục Nam, tỉnh Bắc Giang	73
3.2.1. Tổ chức hoạt động để nâng cao nhận thức cho CBQL, giáo viên ở các trường tiểu học về dạy học trải nghiệm môn Tự nhiên và xã hội	73
3.2.2. Chỉ đạo tổ chuyên môn, giáo viên xây dựng kế hoạch dạy học trải nghiệm môn Tự nhiên và xã hội ở trường tiểu học phù hợp với thực tiễn	75
3.2.3. Tổ chức bồi dưỡng năng lực dạy học trải nghiệm môn Tự nhiên và xã hội cho giáo viên	79
3.2.4. Chỉ đạo đổi mới nội dung, phương pháp, hình thức tổ chức dạy học, kiểm tra đánh giá kết quả học tập của học sinh trong dạy học trải nghiệm môn Tự nhiên và xã hội ở trường tiểu học	83

3.2.5. Chỉ đạo phối hợp các lực lượng giáo dục gia đình - nhà trường - xã hội trong dạy học trải nghiệm môn Tự nhiên và xã hội ở trường ở trường tiểu học	85
3.2.6. Phát triển cơ sở vật chất, trang thiết bị kỹ thuật phục vụ dạy học trải nghiệm môn Tự nhiên và xã hội ở trường tiểu học.....	88
3.2.7. Mối quan hệ giữa các biện pháp	90
3.3. Khảo nghiệm tính cần thiết và tính khả thi của các biện pháp đề xuất.....	91
3.3.1. Mục đích khảo nghiệm	91
3.3.2. Đối tượng khảo nghiệm	91
3.3.3. Nội dung khảo nghiệm.....	91
3.3.4. Phương pháp khảo nghiệm	91
3.3.5. Kết quả khảo nghiệm	91
Tiểu kết chương 3	96
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ	97
1. Kết luận.....	97
2. Khuyến nghị.....	99
TÀI LIỆU THAM KHẢO	101
PHIẾU TRƯNG CẦU Ý KIẾN	

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

BGH	Ban giám hiệu
CBQL	Cán bộ quản lý
GD&ĐT	Giáo dục và đào tạo
GV	Giáo viên
HĐ	Hoạt động
HĐTN	Hoạt động trải nghiệm
HS	Học sinh
TB	Trung bình
TH	Tiểu học
TN	Trải nghiệm
VD	Ví dụ

DANH MỤC BẢNG, BIỂU ĐỒ

Bảng:

<i>Bảng 2.1.</i>	Quy mô phát triển trường lớp, học sinh cấp Tiểu học	37
<i>Bảng 2.2.</i>	Chất lượng GD đại trà cấp Tiểu học (Đánh giá về NL, PC).....	38
<i>Bảng 2.3.</i>	Thực trạng nhận thức của CBQL, giáo viên về ý nghĩa, tầm quan trọng của dạy học trải nghiệm môn Tự nhiên và xã hội ở các trường tiểu học	41
<i>Bảng 2.4.</i>	Thực trạng nội dung dạy học trải nghiệm môn Tự nhiên và xã hội ở các trường tiểu học	43
<i>Bảng 2.5.</i>	Thực trạng về phương pháp dạy học trải nghiệm môn Tự nhiên và xã hội ở các trường Tiểu học	45
<i>Bảng 2.6.</i>	Thực trạng hình thức tổ chức dạy học trải nghiệm môn Tự nhiên và xã hội ở các trường Tiểu học	46
<i>Bảng 2.7.</i>	Mức độ hứng thú của học sinh khi tham gia các chủ đề trong học tập trải nghiệm môn Tự nhiên và xã hội ở các trường Tiểu học.....	48
<i>Bảng 2.8.</i>	Mức độ tham gia các hoạt động của học sinh trong học tập trải nghiệm môn Tự nhiên và xã hội ở các trường Tiểu học	49
<i>Bảng 2.9.</i>	Thực trạng công tác lập kế hoạch dạy học trải nghiệm môn Tự nhiên và xã hội ở các trường Tiểu học.....	51
<i>Bảng 2.10.</i>	Đánh giá của khách thể điều tra về thực trạng tổ chức thực hiện kế hoạch dạy học trải nghiệm môn Tự nhiên và xã hội ở các trường Tiểu học	54
<i>Bảng 2.11.</i>	Đánh giá của khách thể điều tra về thực trạng chỉ đạo dạy học trải nghiệm môn Tự nhiên và xã hội ở các trường Tiểu học	58
<i>Bảng 2.12.</i>	Đánh giá của khách thể điều tra về việc kiểm tra, đánh giá kết quả dạy học trải nghiệm môn Tự nhiên và xã hội ở các trường Tiểu học.....	61
<i>Bảng 2.13.</i>	Đánh giá của khách thể điều tra về các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý dạy học theo trải nghiệm môn Tự nhiên và xã hội ở các trường Tiểu học.....	64
<i>Bảng 3.1.</i>	Đánh giá của CBQL và GV về mức độ cấp thiết của các biện pháp quản lý dạy học trải nghiệm môn Tự nhiên và xã hội ở các trường tiểu học huyện Lục Nam, tỉnh Bắc Giang.....	92
<i>Bảng 3.2.</i>	Đánh giá của CBQL và GV về tính khả thi của các biện pháp quản lý dạy học trải nghiệm môn Tự nhiên và xã hội ở các trường tiểu học huyện Lục Nam, tỉnh Bắc Giang.....	94

Biểu đồ:

<i>Biểu đồ 3.1:</i>	Khảo nghiệm tính cần thiết và tính khả thi của các biện pháp quản lý dạy học trải nghiệm môn Tự nhiên và xã hội ở các trường tiểu học huyện Lục Nam, tỉnh Bắc Giang.....	95
---------------------	--	----